

DAM-004-2134023

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. III) Examination

April - 2022

SSC-03 : Sanskrit Content

(संस्कृत विषयवस्तु)

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 2134023

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 35

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૮
- (1.1) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતી ભાષામાં અર્થ આપો.
- (1) ગવાક્ષ (2) જનપદ
(3) સલિલમ્ (4) લુબ્ધ
- (1.2) (અ) નીચેના શબ્દોની સંધિ છોડો.
(1) કાર્યેણાતીવ (2) પુનરપિ
(બ) નીચેના શબ્દોની સંધિ જોડો.
(1) વિશેષ:+તુ (2) નિખિલ:+અપિ
- (1.3) નીચે આપેલા શબ્દોના સમાસ ઓળખાવો.
(1) આપત્કાલે (2) તાતપુત્રયો:
- (1.4) નીચે આપેલા શબ્દોના કૃદંત ઓળખાવો.
(1) પાતુમ્ (2) ભૂત્વા
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૧૨
- (2.1) નીચે આપેલા અવ્યયનો અર્થ જણાવી સંસ્કૃત ભાષામાં વાક્યો બનાવો.
(1) કુત્ર (2) અત્ર (3) કદા
- (2.2) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના સંસ્કૃત ભાષામાં ઉત્તર આપો.
(1) કૃષકપુત્રેણ માર્ગે કિં પ્રાપ્તમ્ ?
(2) શ્રીમલ્લવાદી સૂરી કઃ આસીત્ ?
(3) ઉપકારેણ કઃ હતઃ ?

(2.3) नीचे आपेव शब्दोना विरुद्धार्थी शब्दो ज्ञावो.

(1) दूरात् (2) दरिद्र (3) अन्त

(2.4) योग्य शब्द वडे ञाली जग्या पूर्ण करो.

(1) चलाचले संसारे _____ निश्चलम् (कीर्ति, योवनम्)

(2) _____ मधुरैः वचोभिः मनः निहन्ति (वायस, कोकिल)

(3) गगने _____ सपरिवारः व्यसर्पत् (चित्रग्रीव, मयुरः)

(2.5) नीचे आपेव शब्दोना संस्कृत भाषाभां पर्याय शब्दो लणो.

(1) नृपति (2) कन्दरा (3) द्रुमः

3 नीचेना प्रश्नोभांथी कोरपण त्रण प्रश्नोना विस्तृत जवाब आपो.

१५

(3.1) नीचेना प्रश्नोना गुजरातीभां जवाब आपो.

(1) गांधीजीनी वात सांभणीने छेवटे स्वाभी सत्यदेवे शुं कर्तुं ?

(2) शिकारीने जोरने कागडांने शुं विचार्युं ?

(3) शकारे शेनुं इण भोगववानुं छे ?

(4) प्रवेश माटे संन्यासी द्वारपाणने कर्छे लालय आपे छे ?

(5) युवक पोताने घटपंडित शा माटे माने छे ?

(3.2) नीचेना परिच्छेदनो अनुवाद करो.

(एकदा दौवारिकः भव्यमूर्तिं सन्यासिनम् अपश्यत् । ततः तपोः एवं वार्तालापः अभवत्)

सन्यासी : कथं अस्मान् सन्यासिनः अपि तिरस्करोषि ।

दौवारिकः : भगवन् प्रणमानि । परन्तु स्वकीयं परिचयम् अदत्त्वा न कश्चित् प्रवेष्टुम् अर्हति ।

सन्यासी : सत्यम् । क्षान्तः अयं ते अपराधः ।

किन्तु अद्य प्रभृति त्वं सन्यासिनः पण्डितान्

ब्रह्मचारिणः स्त्रियः बालाः च न अवरोधं शक्नोषि ।

दौवारिकः : सन्यासिन् बर्हक्तम् । विरम् वयं दौवारिकाः ब्रह्मणः अपि आज्ञां न प्रतिक्षा मरे।

(3.3) नीचे आपेवा श्लोकोनो अनुवाद करो.

(1) मक्षिकाः व्रणमिच्छन्ति धनमिच्छन्ति पार्थिवाः ।

नीचाः कलह मिच्छन्ति शान्तिमिच्छन्ति साधवः ॥

(2) लोभात्क्रोधः प्रभवति लोभात्कामः प्रजायते ।

लोभान्मोहश्च नाशश्च लोभः पापस्य कारणम् ॥

(3.4) नीये आपेख वाक्योने धटनाकभ भुजभ गोठवो.

- (1) अनन्तरं ते सर्वे घालेन बध्धाः अभवन् ।
- (2) भूषकराजेन स्वकीयैः तीक्ष्णैः दन्तैः सर्वेषां बन्धनानि छिन्नानि ।
- (3) वायसः कृतान्तम् इव द्वितीयम् अटन्तं व्याधम् अपश्यत् ।
- (4) तदत्र धैर्यमवलम्बप इदानीमेव क्रियताम्
- (5) वृद्धानां वचनम् आपत्काले ग्राहयम् एव ।
- (6) इति विचिन्त्य कपोताः सर्वे जालामादायं उत्पतिताः

(3.5) नीये आपेख श्लोकनो अनुवाद करीने अर्थ विस्तार करो.

उत्सवे व्यसने चैव दुर्भिक्षे शत्रुविप्लवे
राजद्वारे स्मशाने च यस्तिष्ठति सः बान्धवः॥